

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania bieżących, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego – klasa IV SP

I. Działalność ucznia we wszystkich sferach jego aktywności oceniana jest:

- na bieżąco, wyrażona ocenami w skali **1-6** , w zakresie aktywności na lekcji znakiem +: przy czym 5+ ocena bdb, 4+ ocena db, 3+ ocena dst; **bz** - brak zadania, **0** – nieobecność ucznia na sprawdzianie
- okresowo: w skali 1-6, poparta informacją szczegółową zawierającą wszystkie składniki oceniania
- rocznie - wyrażona oceną w skali 1-6.

II. SPRAWDZANIE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI ODBYWA SIĘ POPRZEC PRACĘ PISEMNE:

- testy (sprawdziany gramatyczne) – co najmniej **jeden** w okresie lub po zakończeniu określonej partii materiału (działu)
- dyktanda – **co najmniej 2 w okresie**
- prace stylistyczne klasowe – co najmniej **1-2 w okresie**
- prace stylistyczne, dłuższe formy wypowiedzi jako prace domowe (na bieżąco)
- kartkówki (w miarę potrzeb, na bieżąco z 1-3 ostatnich lekcji)

III. KRYTERIA OCENIANIA PRAC PISEMNYCH

Prace klasowe, kartkówki i sprawdziany oceniane są wg skali punktowej określonej przez nauczyciela, następnie przeliczane są skalą procentową odpowiadającą skali ocen:

bardzo dobry	100% - 91% możliwych do uzyskania punktów
dobry	90 % - 75 % możliwych do uzyskania punktów
dostateczny	74 % - 51 % możliwych do uzyskania punktów
dopuszczający	50 % - 31 % możliwych do uzyskania punktów
niedostateczny	30 % - 0 % możliwych do uzyskania punktów.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu są oceniani za zawartość merytoryczną pracy, zgodnie z kryteriami i wyznacznikami danej formy. Wszystkich uczniów obowiązuje zasada: prace pisemne wykonywane w domu są bezbłędne pod względem ortografii.

IV. DYKTANDA W KL. 4 – 6 WEDŁUG KRYTERIÓW:

1 bł. ort I kategorii	- bardzo dobry
2 bł. ort. I kategorii	- dobry
3-4 bł. ort.	- dostateczny
5 bł. ort.	- dopuszczający
6 i więcej bł. ort	- niedostateczny

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w pisaniu i czytaniu uczestniczą w dyktandzie, pisaniu ze słuchu, pisaniu z pamięci, ale nie są oceniani stopniem. W dzienniku lekcyjnym nauczyciel wpisuje „+” w rubryce z oceną lub „0” w przypadku nieobecności ucznia. Uczeń ma obowiązek skrupulatnej poprawy popełnionych błędów.

Uczeń może zawrzeć umowę z nauczycielem i uzyskać dodatkowy „+”, gdy w dwóch kolejnych dyktandach poprawnie zapisze wyraz sprawiający mu szczególną trudność.

V. KRYTERIA OCENIANIA WYPOWIEDZI USTNYCH:

ndst – Odpowiedź ucznia nie spełnia wymagań podanych niżej.

dop – Uczeń przyswoił przynajmniej 50 % wiedzy koniecznej do realizacji celów przedmiotowych z j. polskiego i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W czasie odpowiedzi możliwe są

liczne błędy w zakresie wiedzy merytorycznej i w sposobie jej prezentacji, jednak z pomocą nauczyciela uczeń zasadniczo udziela odpowiedzi.

dst – Uczeń opanował umiejętności i wiadomości podstawowe, potrafi je zaprezentować, odpowiedź odbywa się przy niewielkim ukierunkowaniu nauczyciela. Występują nieliczne błędy rzeczowe i językowe.

db – Uczeń opanował wiadomości i umiejętności podstawowe, rozszerzone i potrafi je zaprezentować samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela, jego odpowiedź jest poprawna językowo, dopuszczalne są nieliczne potknięcia, uczeń nie wyczerpuje zagadnienia.

bdb – Uczeń odpowiada wyczerpująco (wiedza podstawowa, rozszerzona, dopełniająca). Treść nie wykracza poza program.

cel – Uczeń wskazuje na szczególne zainteresowanie j. polskim , spełnia kryteria oceny bardzo dobrej, ale wykracza poza program, zawiera własne, oryginalne przemyślenia poparte treściami zaczerpniętymi z różnych źródeł pozapodręcznikowych. Odpowiedź jest nienaganna językowo.

VI.PRACE STYLISTYCZNE:

cel – za pełne zrozumienie tematu, oryginalne ujęcie i wyczerpujące rozwinięcie w ramach przyjętej koncepcji; trafny dobór materiału rzeczowego, dobra jego znajomość i celna interpretacja; trafny wybór formy, kompozycji; tok rozumowania jest swobodny, przejrzysty, a wszystkie części pracy są jemu podporządkowane, wewnętrznym spójne; uczeń zachowuje właściwe proporcje między częściami pracy; wypowiedź jest jasna, przejrzysta, nosi znamiona indywidualnego stylu; poprawna fleksja, frazeologia, operowanie słownictwem uwydatniającym spójność logiczną zdań i części pracy; dopuszczalny 1 błąd ort w wyjątkowo trudnym wyrazie, poprawna interpunkcja, akapity, pismo czytelne.

bdb – Pełne zrozumienie i właściwe ujęcie tematu, wyczerpujące rozwinięcie, myśli samodzielne; uzasadniony tematem dobór materiału i dobra jego znajomość; kompozycja zgodna z podaną formą. Tok rozumowania swobodny, przejrzysty, wszystkie części pracy jemu podporządkowane. Właściwe proporcje między częściami pracy. Bogate słownictwo, bezbłędna fleksja, dopuszczalne sporadyczne błędy frazeologiczne, zróżnicowana struktura zdań, sporadyczne usterki składniowe. Uczeń operuje słownictwem uwydatniającym spójność logiczną zdań; nie więcej niż 1 błąd ort. na stronie tekstu i sporadyczne błędy interpunkcyjne, uzasadnione akapity, pismo czytelne.

db – Właściwe zrozumienie i ujęcie tematu, poprawne jego rozwinięcie i wystarczająca do takiego rozwinięcia znajomość materiału rzeczowego; próba samodzielnych ocen i wnioskowania, dopuszczalne niewielkiej wagi błędy rzeczowe i omyłki. Uczeń zachowuje większość wymogów kompozycyjnych określonej formy; tok rozumowania na ogół logiczny. Dopuszczalne są pojedyncze myśli luźno związane z tematem i nieznaczne uchybienia dotyczące spójności tekstu. Zasób słownictwa niezbyt bogaty, styl jednorodny, poprawna fleksja; dopuszczalne drobne błędy frazeologiczne, rzadkie błędy składniowe. Uczeń popełnia nie więcej niż 2 bł. ort. na stronie tekstu. Rzadkie błędy interpunkcyjne, przypadkowe akapity, pismo czytelne.

dst – Jednostronne zrozumienie tematu, w rozumowaniu brak konsekwencji, nie uzasadniona forma, tendencja do relacjonowania treści utworów, sądy odtwórcze; ogólnikowa znajomość materiału rzeczowego. Uczeń zachowuje najistotniejsze cechy podanej formy. Mało przejrzysty tok rozumowania, brak konsekwencji w wiązaniu logicznym i formalnym tekstu; zachowanie właściwych proporcji między poszczególnymi częściami pracy. Słownictwo ubogie, ale umożliwiające przekazanie głównych myśli. Dopuszczalne sporadyczne wpływy języka mówionego. Brak rażących błędów fleksyjnych i frazeologicznych, schematyczna struktura zdań; nie więcej niż średnio 3 bł. ort. na stronie tekstu. Dopuszczalne błędy interpunkcyjne, brak akapitów, pismo trudno czytelne.

dop – Niezupełnie właściwe zrozumienie tematu, z przewagą frazesów, ogólnikowość. Błędy w odtwarzaniu wiadomości, powierzchowna znajomość materiału rzeczowego. Uczeń zachowuje

przypadkowe cechy określonej formy, rozumuje chaotycznie. Brak spójności logicznej i formalnej tekstu. Słownictwo ubogie, zauważalne wpływy języka mówionego na strukturę wypowiedzi. Sporadyczne, rażące błędy fleksyjne i frazeologiczne. Tendencja do posługiwania się szablonem językowym, zbanalizowanymi wyrażeniami i zwrotami, liczne błędy składniowe. Uczeń nie więcej niż 4 bł. ort. na stronie tekstu; dopuszczalne błędy interpunkcyjne, brak akapitów, pismo trudno czytelne.

ndst – Nie rozumie tematu, zapisuje przypadkowe myśli, nie zna materiału rzeczowego; w pracy panuje zupełny bezład, chaos, przypadkowość; słownictwo jest bardzo ubogie z wyraźnymi cechami środowiskowymi; styl nieporadny, poważne błędy składniowe, niezamykanie myśli w obrębie zdania, nie zna podstawowych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych; występuje nasilenie rażących błędów.

VII. RECYTACJA

Obowiązuje znajomość całości lub fragmentów wybranych i wskazanych przez nauczyciela dzieł literackich (w przypadku wybranych dłuższych utworów poetyckich, fragmentów prozy nauczyciel określa wymaganą ilość/objętość tekstu na poszczególne stopnie). Uczeń wygłasza z pamięci tekst, stosuje się do zasad interpunkcji, intonacji zdaniowej, dbając o poprawną intonację głosową.

- **Wszystkich uczniów obowiązuje zasada: prace pisemne wykonywane w domu są bezbłędne pod względem ortografii.**
- **Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu są oceniani za zawartość merytoryczną pracy, zgodnie z kryteriami i wyznacznikami danej formy.**
- **Uczeń ma obowiązek znać treść tekstów omawianych na lekcji (z podręcznika i innych źródeł) oraz obowiązkowych lektur szkolnych.**

SZCZEGÓŁOWE USTALENIA NAUCZYCIELA Z UCZNIAMI:

- 2 razy w okresie uczeń może zgłosić brak przygotowania do lekcji i zadania – nie dotyczy to zapowiadanych sprawdzianów i zajęć, na których wystawiona jest ocena śródroczna i roczna;
- uczeń, który nie pracuje systematycznie i ma odnotowane co najmniej **3** **bz nie może otrzymać śródrocznej i rocznej oceny na poziomie dobrym i bardzo dobrym**; ocena celująca może być wystawiona za **szczególne, oryginalne i twórcze osiągnięcia** opierające się na wiedzy wykraczającej poza wiedzę programową danej klasy, osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, recytatorskich inne szczególne osiągnięcia z j. polskiego
- prace pisemne są obowiązkowe; nauczyciel zapowiada je z tygodniowym wyprzedzeniem i podaje zakres materiału objętego sprawdzianem i szczegółowe kryteria oceniania (w razie usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma obowiązek zaliczyć pracę w terminie **do 2 tygodni** od momentu powrotu do szkoły, co zależy od długości okresu choroby i wielkości zaległości)
- poprawa prac pisemnych jest dobrowolna i musi odbywać się poza godzinami lekcyjnymi; uczeń pisze ją tylko jeden raz; punktacja za poprawioną pracę jest taka sama jak za pracę pierwotną.
- nauczyciel ma prawo przeprowadzać 10-15 min. kartkówki z zakresu materiału obejmującego max. 1-3 lekcje, bez obowiązku ich wcześniejszego zapowiadania
- uczeń ma prawo do jawności ocen, systematyczności i rzetelności oceniania

Sposób poprawiania ocen przez uczniów

- Ocenę z odpowiedzi ustnej uczeń poprawia w tej samej formie – sam zgłasza się do poprawy w czasie ustalonym z nauczycielem.
- Ocenę z pracy pisemnej poprawia w terminie 2. tygodni
- Uczeń ma obowiązek poprawy każdej oceny niedostatecznej
- Uczeń ma prawo poprawy ocen: dopuszczający i dostateczny.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego

dopuszczający 2	dostateczny 3	dobry 4	bardzo dobry 5	celujący 6
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie zawartych w nich informacji SŁUCHANIE - skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób - reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą) - rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów - rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, zaproszenie, przeprosiny - wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym niedługim tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej - rozumie ogólny sens słuchanych utworów CZYTANIE - identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji - rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, zaproszenie, przeprosiny - wskazuje najważniejsze informacje w przeczytanym tekście, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost - rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi - rozumie ogólny sens czytanych utworów	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie zawartych w nich informacji SŁUCHANIE - słucha innych i uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada - wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkudzaniowej wypowiedzi - powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii - rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów CZYTANIE - identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi - określa temat i główną myśl tekstu - oddziela informacje ważne od drugorzędnych - wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu - wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi - rozpoznaje cechy zaproszenia, życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu - wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie - poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów DOCIERANIE DO INFORMACJI - wybiera odpowiednie informacje ze	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie zawartych w nich informacji SŁUCHANIE - koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów - odróżnia informacje ważne od mniej ważnych - na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: rysuje plan, ilustracje do tekstu, formułuje pytania - właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu - odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich CZYTANIE - wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio - wskazuje akapit - oddziela informacje ważne od drugorzędnych - wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu - wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi - wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie zawartych w nich informacji SŁUCHANIE - przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi - odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów prozatorskich i poetyckich - wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu - nazywa intencje nadawcy komunikatu CZYTANIE - wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą - wskazuje akapit - oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych - odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce - wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi - wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach - ma świadomość konstrukcji wypowiedzi i rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie zawartych w nich informacji SŁUCHANIE - odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich CZYTANIE - czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur - wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi - odczytuje głośno utwory poetyckie i prozatorskie i je interpretuje DOCIERANIE DO INFORMACJI - wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym II. Analiza i interpretacja tekstów kultury - porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich - wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury - dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam - odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich

- stara się czytać teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym DOCIERANIE DO INFORMACJI - sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym II. Analiza i interpretacja tekstów kultury - mówi o swoich reakcjach czytelniczych - odróżnia fikcję od rzeczywistości - odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych - określa wybrane elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia - zna cechy baśni i legendy - wyodrębnia film i spektakl spośród innych przekazów i tekstów kultury III. Tworzenie wypowiedzi MÓWIENIE - nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem - formułuje proste pytania i udziela prostych pod względem konstrukcyjnym odpowiedzi - wypowiada komunikaty zawierające proste informacje - wyraża wprost swoje intencje - odróżnia sytuację oficjalną od	słownika ortograficznego, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych II. Analiza i interpretacja tekstów kultury - nazywa swoje reakcje czytelnicze - dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe - odróżnia autora od osoby mówiącej w utworze - określa i nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia - wskazuje cechy baśni i legendy w utworze - wie, czym jest: wers, zwrotka, rym - wskazuje w tekście porównanie, przenośnię - wyodrębnia film spośród innych dziedzin sztuki - zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena, widownia, próba - przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość - odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym) - odczytuje morał baśni	- rozumie funkcje części składowych wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie - głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji i intonacji DOCIERANIE DO INFORMACJI - wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych II. Analiza i interpretacja tekstów kultury - uzasadnia swoje reakcje czytelnicze - analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia - identyfikuje baśni i legendę - rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu - rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście - objaśnia znaczenia porównań i przenośni w tekście - wyodrębnia elementy dzieła filmowego, odróżnia film animowany i aktorski - charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość - odczytuje przesłanie utworu	tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie - głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytywanego tekstu DOCIERANIE DO INFORMACJI - wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami II. Analiza i interpretacja tekstów kultury - konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami - objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim - wykorzystuje wiedzę na temat wersu, zwrotki, rymu do interpretacji utworu - objaśnia funkcję porównań i przenośni w tekście - wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy - charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość; konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami	rzeczywistość III. Tworzenie wypowiedzi MÓWIENIE - przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania - podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur - interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych PISANIE - tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych - wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi - świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki
--	--	---	--	--

nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie, zaproszenie - stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem - mówi na temat, opowiada o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu - za pomocą kilku prostych zdań opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę - za pomocą kilku prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat - stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym - wygłasza tekst utworu z pamięci PISANIE - stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu - zna podstawowe zasady pisowni wielką literą oraz pisowni <i>ó-u, rz-ż, ch- h</i> - dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wiersza - tworzy proste wypowiedzi na podany temat - uzupełnia prosty schemat, tabelę - zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego, dialogu, zaproszenia, planu ramowego wypowiedzi i z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układa plan ramowy wypowiedzi, redaguje zaproszenie - zapisuje kilkuzdaniowe opowiadanie odtwórcze za pomocą kilku prostych zdań - tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia, opis obrazu, ilustracji, plakatu	III. Tworzenie wypowiedzi MÓWIENIE - świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej - dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące - formułuje pytania otwarte - udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych - wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą - stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe (np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem - wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym - składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry - wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne - opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni - dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne - recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens - stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych - posługuje się pozawerbalnymi	III. Tworzenie wypowiedzi MÓWIENIE - przedstawia własne zdanie w rozmowie - świadomie dobiera intonację zdaniową - udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi - uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami; łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu - wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń - stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika - gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowania i postaw - wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki - w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć - objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów - odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów - umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami	III. Tworzenie wypowiedzi MÓWIENIE - uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych - rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego - udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym - w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy i przysłowia związane z omawianą tematyką - poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym - w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła - interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania - zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu - wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi - dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka PISANIE - komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji
--	---	--	---

- stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (np. dobiera wyrazy bliskoznaczne), składni (konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu), fleksji (wskazuje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa formę odmiennych części mowy), fonetyki (zna alfabet, dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby) - stara się o estetykę zapisu wypowiedzi	środkami wypowiedzi (mimiką, gestem) PISANIE - stosuje podstawowe zasady pisowni <i>ó – u, rz – ż, ch – hi</i> interpunkcji - odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą - dzieli wyrazy na głoski i litery, rozróżnia funkcję zmiękczącą i sylabotwórczą <i>i</i> w typowych przykładach - konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym - używa wypowiedzi pojedynczych i złożonych - w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące - zapisuje pytania otwarte - udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych - samodzielnie zapisuje dialog - dzieli wypowiedzi na części kompozycyjne - buduje ramowy plan wypowiedzi - układa opowiadanie odtwórcze - redaguje notatkę w formie prostego schematu, tabeli, planu - zapisuje prostą instrukcję, np. przepis kulinarny, zasady gry - tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia, obrazu, ilustracji, plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni - w liście prywatnym, dialogu, zaproszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny - stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (wykorzystuje	bliskoznacznymi i przeciwstawnymi), składni (stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone; celowo używa różnych typów wypowiedzi: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji), fleksji (używa odmiennych części mowy w poprawnych formach), fonetyki (stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby w poprawnym ich zapisie) - wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu - stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzi PISANIE - stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni <i>ó – u, rz – ż, ch – h</i> i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych(np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów) - w kilkuzdaniowych wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji - w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika - w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne - w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw	- uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury - udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym - w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy i przysłowia związane z omawianą tematyką - komponuje i przekształca plan wypowiedzi - pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, baśń - w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła - sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, odpowiednio dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej), składni (tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej, dba o poprawną interpunkcję wypowiedzi złożonych),fleksji (w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania, w tym poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym), fonetyki (biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je
--	--	---	---

wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście), składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożone, używa różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych), fleksji (określa formę gramatyczną czasowników, rzeczowników, przymiotników; łączy wypowiedzenia składowe za pomocą spójnika w wypowiedzenia złożone; poprawnie zapisuje formy bezokoliczników oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego czasowników w czasie przyszłym i przeszłym), fonetyki (wykorzystuje umiejętność dzielenia wyrazów na sylaby przy przenoszeniu wyrazów do następnej linijki) - stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu	- układa życzenia, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie - stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi - pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń - zapisuje dialog w opowiadaniu - w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć - dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia	w poprawnym zapisie wyrazów) - dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu
--	---	--